

gemeente VOORSCHOTEN

Communicatie met de burger: ook een zaak van de raad !

Een visie op externe communicatie van de gemeenteraad

juni 2010

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Integrale benadering	4
3. Hoe denkt de burger over de gemeente?	4
4. Wat moeten dan onze doelen zijn?	5
5. Verschillende doelgroepen.	6
6. Het effect van communicatie	7
7. Actieplan	8

1. Inleiding

Als gemeenteraad heb je op verschillende manieren te maken met burgers. Uiteindelijk vormt de stem van de burger de legitimatie van de gemeenteraad en is het dus van belang het contact met de burger te onderhouden. Zijn wensen en verwachtingen moeten centraal te staan in de manier van communiceren.

Iedere stemgerechtigde burger kan eenmaal per vier jaar zijn of haar stem uitbrengen, maar tussentijds laat de burger ook vaak van zich horen of zoekt contact met raad of raadsleden.

Naast de communicatie die nodig is om als gemeente burgers te informeren en het contact met de burger te onderhouden, heeft de raad een eigen verantwoordelijkheid naast die van het college van burgemeester en wethouders. Vooral waar het gaat om de invulling van de vertegenwoordigende rol, maar ook breder, is er voor de raad een taak weggelegd. Om de rol van de raad adequaat inhoud te kunnen geven, is het goed eens na te denken over de vraag hoe de communicatie tussen raad en burger daaraan kan bijdragen. Deze nota probeert antwoord te geven op deze vraag.

We moeten ons hierbij realiseren dat we deze soort van communicatie moeten onderscheiden van de communicatie tussen politieke fracties en partijen met de burger.

NB:

In dit rapport wordt eenvoudigheidshalve steeds gesproken over raadsleden, waar ook commissieleden worden bedoeld.

2. Integrale benadering

Natuurlijk is de vraag over communicatie niet nieuw. Op verschillende momenten heeft de vraag centraal gestaan: hoe betrekken we de burger bij het gemeentelijk beleid? Ook de rol van de raad komt daarbij om de hoek. Toch is de vraag nooit integraal benaderd en is het gebleven bij deelaspecten van communicatie. Zo hebben we besluiten genomen over burgerparticipatie, het burgerinitiatief, de vergadermodellen, een inspraakverordening, besturen met visie, allemaal thema's die voor een belangrijk deel betrekking hebben op aspecten van communicatie of daaraan gerelateerd zijn. De inzet van deze nota is te komen tot een overall-visie op communicatie van de raad. Belangrijk is dat daarbij de eigen missie van de raad bepalend is.

Deze missie luidt: ***inspireren, luisteren, sturen en waarmaken***. Deze visie bevat voldoende ingrediënten voor een goede invulling van de communicatierol.

3. Hoe denkt de burger over de gemeente?

We kunnen natuurlijk fantastische plannen maken, maar de vraag is: doen wij wat de burger van ons vraagt? Dat geldt ook voor de manier van communiceren.

In 2009 heeft de gemeente het onderzoek *waarstaatjegemeente.nl* laten uitvoeren. Dit is een breed onderzoek waarin ook communicatieaspecten zijn belicht. Tijdens het onderzoek zijn Voorschotenaren ondervraagd over verschillende aspecten van de dienstverlening van de gemeente Voorschoten. Uit het onderzoek komen mooie cijfers naar voren. Hieronder zijn de resultaten weergegeven waar het gaat om de rol van de burger als kiezer.

Rapportcijfer burger als kiezer: 5,9

- Hoogste scores: opkomstpercentage gemeenteraadsverkiezingen (6,6), vertrouwen in B&W (6,2).
- Laagste scores: vertegenwoordiging door gemeenteraad (5,5), waarmaken beloftes B&W (5,6).

Het landelijk gemiddelde in Nederland is : 5,5

De gemiddelde score van gemeenten bij gemeenten met minder dan 25.000 inwoners is: 5,9.

Deze cijfers laten zien dat we het in verhouding met andere gemeenten niet slechter doen, maar tonen ook aan dat er nog veel terrein te winnen is.

Het onderzoek levert geen gedetailleerde inhoudelijke informatie op over het beeld van de burger. Als we kijken wat onze ervaringen aanleggen tegen die van andere gemeenten zijn dan zien we het volgende beeld ontstaan:

- De mate waarin de burger op de hoogte is van het politieke nieuws, is van invloed is op het opkomstpercentage.
- Meer de wijken in: burgers willen merken dat hun woonomgeving er toe doet en in beeld is bij het gemeentebestuur. Een roep om meer zichtbaarheid en aanwezigheid van hun volksvertegenwoordigers.
- Meer luisteren en problemen serieus nemen: bestuurders, politici moeten meer luisteren naar wat er onder inwoners leeft, ze moeten de problemen serieus nemen.
- Meer informatie geven: meer informeren over waar het bestuur mee bezig is. Men vraagt om meer brieven, krant en andere vormen van informatieverschaffing. Men wil beter op de hoogte zijn van overwegingen en keuzes van de gemeente. Men moet meer informatie geven: huis-aan-huisbladen, brieven, persoonlijke contacten en internet.
- Meer invloed: bewoners betrekken bij het beleid via wijk/buurtbijeenkomsten, inspraakavonden of discussiebijeenkomsten.

4. Wat moeten dan onze doelen zijn?

Los van de vraag, hoe we als gemeente scoren in het tevredenheidsonderzoek, zullen we omwille van de continuïteit moeten inzetten op de in de vorige paragraaf genoemde punten. Dat betekent dat we door moeten gaan met de dingen die we al doen (bijv. burgerparticipatie), deze dingen mogelijk beter moeten gaan doen en nieuwe dingen moeten gaan oppakken, want stilstand is achteruitgang.

Gelet op wat hierboven is beschreven zou de gemeenteraad de volgende doelstellingen kunnen vaststellen. Daarbij is de missie van de raad als uitgangspunt genomen.

Algemeen

•De raad moet meer zichtbaar maken waar hij voor staat (taken en bevoegdheden). De raad moet een positief imago hebben, herkenbaar zijn en aanspreekbaar op zijn rol.

Inspireren

•De raad moet meer in contact komen met bewoners en instellingen in de gemeente, anderen bewegen zich betrokken te weten bij het beleid van de gemeente en inspireren te komen met ideeën en suggesties.

Luisteren

•De raad moet burgers en andere belanghebbenden betrekken bij het beleid, luisteren naar wat de burgers willen en daar serieus mee omgaan.

Sturen

•De raad moet laten zien, welke besluiten hij neemt en wat de overwegingen en keuzes zijn geweest, die daaraan ten grondslag liggen. De burger moet hierover goed worden geïnformeerd.

Waarmaken

•De raad moet laten zien welke doelen bereikt zijn en ook daarover goed communiceren.

5. Verschillende doelgroepen.

Hoewel gemakshalve de burger vaak als algemene doelgroep wordt benoemd, komt het er bij een goede communicatie op aan om de juiste middelen in te zetten passend bij specifieke doelgroepen. Om die reden is het goed verschillende doelgroepen te onderscheiden om maatwerk te kunnen leveren.

Het is dus belangrijk te beseffen dat 'de burger' bestaat uit individuen die verschillende belangen hebben of een eigen benadering vergen. Burgers zijn bijvoorbeeld buurtbewoners, ondernemers, huiseigenaren, uitkeringsgerechtigden, allochtonen, recreanten, consumenten, verkeersdeelnemers, (mantel)verzorgers, vrijwilligers, jongere of oudere enz.

6. Het effect van communicatie

Communicatie is geen tovermiddel, maar goede communicatie zorgt ervoor dat:

- de burger begrijpt waarom, welke beslissingen genomen worden, ook als ze het niet met de beslissingen eens zijn.
- de burger begrip krijgt voor genomen beslissingen en mogelijk overtuigd raakt van de juistheid daarvan.
- de burger bevestigd wordt in zijn gevoel dat hij het met bepaalde beslissingen eens is.
- de burger sympathie krijgt voor genomen beslissingen, ook al hebben deze niet hun voorkeur.
- de burger geïnformeerd is over zaken die voor hem van belang zijn.
- de burger geïnformeerd is over procedures die voor hem van belang zijn.
- de raad op de hoogte is van wat er leeft in de samenleving.
- de betrokkenheid tussen raad en samenleving wordt verhoogd.

Kortom: goede communicatie bevordert de relatie tussen burger en gemeenteraad, schept betrokkenheid en vertrouwen in de politiek.

7. Actieplan

Op basis van wat hierboven is beschreven is het goed op een rij te krijgen wat dit in de praktijk moet betekenen voor de werkwijze van de raad. Zo ontstaan een concreet beeld van activiteiten die operationeel gemaakt kunnen worden. Hieronder wordt per activiteit aangegeven hoe deze past bij de hierboven omschreven doelen en/of uitgangspunten.

Op basis van een discussie over wenselijkheden en mogelijkheden kan worden gekomen tot een prioriteitstelling op de genoemde activiteiten.

1.	<p>De raads- en commissievergaderingen</p> <p><u>Omschrijving:</u></p> <p>De eerste plaats waar raad en commissie bij de burger in beeld komen is de raadszaal. In deze "politieke arena" vindt ook belangrijke interactie plaats tussen burger en raadslid, zowel formeel als informeel. De manier van debat voeren, de manier van inspelen op de publieke tribune, het toegankelijk zijn voor informele contacten voor en na vergaderingen bepalen ook in belangrijke mate het imago van de gemeenteraad. Het is van groot belang dat deze vergaderingen op een ordelijke en gedegen manier verlopen en respect afdwingen bij het publiek en in voor ieder begrijpelijke taal worden gehouden.</p> <p>Burgers die alleen voor specifieke agendapunten komen, moeten zoveel mogelijk worden tegemoetgekomen door de agenda waar mogelijk daarop in te richten en desnoods nog te wijzigen.</p> <p><u>Doel:</u></p> <p>-het publieke debat zodanig inrichten dat het voor de burger goed is te volgen en politieke standpunten duidelijk worden weergegeven. Saaie debatten voorkomen.</p> <p><u>Aktie:</u></p> <p>-Professionaliseren van de vergadercultuur.</p> <p>-De bestaande "Handreiking voor het voorzitterschap van raadscommissies en gemeenteraad" blijvend onder de aandacht houden ook met het oog op een juiste presentatie naar buiten.</p> <p>-Voor de nieuwe gemeenteraad opnieuw een vergadertraining organiseren, inclusief aparte training voor de voorzitters.</p> <p>-In deze training specifiek aandacht schenken aan communicatieaspecten.</p> <p>-De vergadering, ook qua volgorde van de agenda, zo publieksvriendelijk mogelijk inrichten.</p>
----	---

2.	<p>Publieke tribune</p> <p><u>Omschrijving:</u> Hoe gastvrij willen we zijn? De publieke tribune is slecht toegankelijk en heeft vaak een te kleine capaciteit. Het is wel de plaats waar de burger wordt uitgenodigd de vergaderingen bij te wonen. Deze plaats moet uitnodigend en laagdrempelig zijn en goed toegankelijk voor alle burgers, ook voor hen die een lichamelijke beperking hebben. Om de agenda te kunnen volgen worden exemplaren op de stoelen gelegd. Koffie en fris worden beschikbaar gesteld.</p> <p><u>Doel:</u> Goed gastheerschap vervullen voor bezoekende burgers die de openbare vergaderingen willen bijwonen.</p> <p><u>Aktie:</u> -de inrichting van de publieke tribune kritisch onder de loep nemen en bezien of verbetermaatregelen mogelijk zijn.</p>
3.	<p>Live-uitzending raads- en commissievergaderingen.</p> <p><u>Omschrijving:</u> Sinds ongeveer drie jaar worden de openbare vergaderingen live uitgezonden en kunnen ook achteraf nog worden geraadpleegd. Het is interessant om te inventariseren hoe en hoeveel hiervan gebruik worden gemaakt. Hieronder enkele plaatjes die de statistiek weergeven van resp. de top 10 van live bekeken vergaderingen en de top 10 van geraadpleegde gearchiveerde vergaderingen. Natuurlijk is niet elke vergadering een “topper”, maar het overzicht laat substantiële “kijkcijfers” zien, die het beeld opleveren dat de burger redelijk goed gebruik maakt van de mogelijkheden van internet om vergaderingen te volgen, ook achteraf. De scores liggen nog hoger als we inzoomen op afzonderlijke agendapunten. Ook daar is natuurlijk sprake van “toppers”.</p> <p><u>Doel:</u> De burger zo veel mogelijk gelegenheid bieden om de vergaderingen te volgen en de burger hierover te informeren.</p>

De kwaliteit van de presentatie van de vergaderingen en van de beelden optimaliseren.

Aktie:

1. meer bekendheid geven aan live-uitzendingen, bv. door erop te wijzen bij de agenda in de voorlichtingsrubriek of door een berichtje op voorschoten.nl op de dag van vergadering.
2. tijdens vergaderingen letten op camerastandpunten, niet meerdere microfoons tegelijk aan enz.

Top 10 geraadpleegde archief vergaderingen

Vergaderdatum	Bestuursorgaan	Totaal aantal
15 april 2010	Raad	884
01 april 2010	Commissie Burger & Bestuur	746
11 februari 2010	Raad	742
04 februari 2010	Gecombineerde commissievergadering	701
25 maart 2010	Commissie Wonen, Ruimte & Groen	607
29 april 2010	Commissie Burger & Bestuur	602
08 april 2010	Gecombineerde commissievergadering	600
22 april 2010	Commissie Wonen, Ruimte & Groen	599
28 januari 2010	Raad	596
19 april 2010	Raad	565

Top 10 live bekeken vergaderingen

Vergaderdatum	Bestuursorgaan	Totaal aantal
19 april 2010	Raad	480
11 februari 2010	Raad	300
04 februari 2010	Gecombineerde commissievergadering	259
15 april 2010	Raad	217
27 mei 2010	Raad	214
21 januari 2010	Commissie Mens & Samenleving	144
25 maart 2010	Commissie Wonen, Ruimte & Groen	141
01 april 2010	Commissie Burger & Bestuur	96
08 april 2010	Gecombineerde commissievergadering	87
20 mei 2010	Commissie Mens & Samenleving	69

4.	<p>Gemeentelijke informatierubriek in het wekelijkse huis-aan-huis-blad</p> <p><u>Omschrijving</u> De raad gebruikt de wekelijkse gemeentelijke informatierubriek in een huis-aan-huisblad om de burger te informeren over de raads- en commissieagenda en andere activiteiten. Dit gebeurt door de vaste rubriek "De raad op donderdag". Als er geen vergaderingen zijn, wordt ook dat vermeld in deze rubriek. Het bekendmaken van door de raad genomen besluiten gebeurt via het raadsinformatiesysteem, maar zou effectiever zijn door het maken van een eigen nieuwsrubriek in de gemeentelijke informatierubriek.</p> <p><u>Doel:</u> Goede communicatie van de activiteiten van de raad om de burger in staat te stellen kennis te nemen van de inhoud van de agenda's, de vergadertijdstippen en de genomen besluiten.</p> <p><u>Aktie:</u> Bestaande werkwijze uitbreiden met publicaties over het verloop van raadsvergaderingen en door de raad genomen besluiten in de gemeentelijke informatierubriek.</p>
5.	<p>Algemene gemeente-internetsite www.voorschoten.nl</p> <p><u>Omschrijving:</u> Op de algemene website van de gemeente vindt de algemene berichtgeving plaats onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders.</p> <p><u>Doel:</u> Goede informatievoorziening</p> <p><u>Aktie:</u> Door middel van nieuwsberichten aandacht vragen voor vergaderingen en uitzendingen, bijeenkomsten, thema-avonden. Ook kan de gemeentebestuur-site beter onder de aandacht gebracht worden.</p>
6.	<p>Raads-internetsite www.gemeentebestuurvoorschoten.nl</p> <p><u>Omschrijving:</u> Op de website van het gemeentebestuur is naast informatie over het college van burgemeester en wethouders ook veel informatie over raad en het functioneren van de raad te vinden. Op dit moment betreft dit voornamelijk informatie over vergaderingen en over de bestuurlijke organisatie. Een enkele keer wordt een persbericht opgenomen over een activiteit van de raad.</p> <p><u>Doel:</u> Goede informatievoorziening</p> <p><u>Aktie:</u> Indeling website moet geactualiseerd worden en de website moet meer gebruiksvriendelijk worden. Er zou ruimte moeten komen voor nieuwsberichten op de</p>

	homepage.
7.	<p>Persberichten</p> <p><u>Omschrijving:</u> Een persbericht is een kort nieuwsbericht voor de pers over een belangrijk nieuwsfeit. In de praktijk gaan de meeste persberichten uit van het college. Van dit middel wordt door de gemeenteraad nauwelijks gebruik gemaakt.</p> <p><u>Doel:</u> Via de media een zo groot mogelijk bereik zien te krijgen voor het onder de publieke aandacht brengen van een nieuwsfeit.</p> <p><u>Aktie:</u> Bij iedere vergadering, bijeenkomst of presentatie bekijken of een persbericht noodzakelijk of wenselijk is.</p>
8.	<p>Raadsinformatiesysteem</p> <p><u>Omschrijving:</u> In 2007 is het raadsinformatiesysteem ingevoerd. In dit systeem worden de agenda's, vergaderstukken, raadsbrieven, besluitenlijsten, videobeelden etc. geregistreerd. Deze zijn voor alle burgers toegankelijk via het internet voor zover deze openbaar zijn gemaakt.</p> <p>De informatievoorziening kan worden uitgebreid door mogelijk te inzicht te geven in de stand van zaken van lopende toezeggingen, moties e.d.</p> <p><u>Doel:</u> Goede communicatie van de activiteiten van de raad om de burger in staat te stellen kennis te nemen van de inhoud van de agenda's, de vergadertijdstippen en de genomen besluiten. (idem punt 4)</p> <p><u>Aktie:</u> Bestaande werkwijze handhaven, maar inhoudelijk aanvullen met informatie over toezeggingen e.d. Bezien of hiervoor passende automatiseringsmiddelen beschikbaar zijn.</p>
9.	<p>Gemeentegids</p> <p><u>Omschrijving:</u> De gemeentegids is een jaarlijks informatiegids met adressen in informatie over de gemeente en verenigingen en instellingen op maatschappelijk gebied (sport, cultuur, onderwijs etc.)</p> <p><u>Doel:</u> Inwoners informeren over hoe ze in contact kunnen komen met de raadsleden en de griffie.</p> <p><u>Aktie:</u></p>

	Een stukje tekst opnemen over de griffie en de huidige teksten aanpassen want die kloppen niet helemaal meer. De website (gemeentebestuurvoorschoten.nl) wat duidelijker promoten.
10.	<p>Speciale uitgaven – bijv. begrotingskrant</p> <p><u>Omschrijving:</u> Voor bijzondere thema's wordt incidenteel gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een thema-krant uit te brengen. In het verleden is dit bijvoorbeeld gedaan halverwege de bestuursperiode als ondersteuning voor de avond “Praat met de raad”. Een ander denkbaar thema is de begrotingsbehandeling. De vraag die zich hierbij voordoet is: wordt dit middel gebruikt om de burger te informeren over het komende beleid (dus informatie achteraf) of wordt dit middel gebruikt om de burger te betrekken bij de ontwikkeling van beleid (dus informatie vooraf). Beide vormen zijn denkbaar.</p> <p><u>Doel:</u> Burgers betrekken bij danwel informeren over belangrijke beleidsthema's.</p> <p><u>Aktie:</u> Bestaande werkwijze handhaven en dus van tijd tot tijd bezien of dit middel moet worden ingezet.</p>
11.	<p>Burgerparticipatie</p> <p><u>Omschrijving:</u> Dit is een breedbesproken onderwerp, dat nog steeds veel aandacht verdient. De gemeente Voorschoten heeft besloten fors te investeren in een interactieve relatie met de burger bij de ontwikkeling van beleid. In 2008 is hiervoor een aanzet geleverd met de notitie “Visie op succesvolle burgerparticipatie, aanbevelingen van de projectgroep burgerparticipatie”.</p> <p>Burgerparticipatie is een breed begrip. Hier beperken wij ons tot de vorm waarbij aan de burger een georganiseerde rol is toegekend in het proces van beleidsontwikkeling. Andere, meer losse vormen van inspraak, zoals het spreekrecht komen elders in deze nota aan de orde.</p> <p>De regie op de vele beleidsprocessen ligt in aanleg bij het college van burgemeester en wethouders vanuit de verantwoordelijkheid om besluitvorming door de raad voor te bereiden. Dit sluit niet uit de mogelijkheid dat de raad en het college met elkaar de afspraak maken dat in bepaalde processen de raad een rol heeft en de regie neemt op het organiseren van vormen van burgerparticipatie, zoals het houden van thema-avonden, waarbij burgers en instellingen rechtstreeks de dialoog aangaan met de raad. Dit is al verschillende keren zo gedaan en is succesvol gebleken. De raad bepaalt zelf op basis van de termijnagenda bij welke onderwerpen het zelf deze nadrukkelijke rol wil vervullen.</p> <p>Ook tussenvormen zijn denkbaar. Ook hier geldt dat op basis van de termijnagenda tussen college en raad afspraken kunnen worden gemaakt over elkaars rol en over de</p>

	<p>wijze waarop invulling wordt gegeven aan burgerparticipatie.</p> <p><u>Doel:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – verhogen kwaliteit van besluitvorming door burgers te betrekken bij de ontwikkeling daarvan – verhogen betrokkenheid burger en daarmee de acceptatie en het draagvlak voor beleid – verhogen begrip voor de wijze waarop de politiek en het bestuur werken. <p><u>Aktie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – voortgaan op de ingeslagen weg door het organiseren van thema-avonden voor de burger; – nog meer gebruik gebruik maken van de termijnagenda om met het college afspraken te maken over de wijze van participeren van burgers in de verschillende processen.
12.	<p>Burgerinitiatief</p> <p><u>Omschrijving:</u></p> <p>Door het vaststellen van een verordening op het burgerinitiatief heeft de raad de mogelijkheid geschapen voor burgers om zelf met initiatieven te komen die als voorstel behandeld kunnen worden in de gemeenteraad. Van het middel is tot op vandaag nog geen gebruik gemaakt. Er is overigens nog weinig over dit middel gecommuniceerd.</p> <p><u>Doel:</u></p> <p>De burger in staat te stellen rechtstreeks invloed uit te oefenen op het bestuur van zijn gemeente door zelf voorstellen te kunnen doen.</p> <p><u>Aktie:</u></p> <p>Meer bekendheid geven aan het middel van het burgerinitiatief. Dat kan door bijvoorbeeld op de website een pagina te wijden aan burgerinitiatief met uitleg over wat het is en wanneer en hoe je het kunt gebruiken.</p>
13.	<p>Rondetafelgesprek</p> <p><u>Omschrijving:</u></p> <p>Het rondetafelgesprek is ingevoerd toen de experimenten met een nieuw vergadermodel zijn gestart. Bedoeling was om het bestaande spreekrecht voor de burger over agendapunten van raad of commissie, uit te breiden tot een vorm van een dialoog, waarbij raads- en commissieleden de gelegenheid hebben door te vragen op wat de burger heeft ingebracht. Dit is toen zo ingevoerd omdat het oude spreekrecht erg onbevredigend was voor de burger.</p> <p>In de raad is inmiddels discussie ontstaan over het functioneren van de huidige invulling van het spreekrecht met rondetafelgesprekken. Hoewel deze beter werken dan het eenzijdige spreekrecht, kan nog niet gezegd worden dat het rondetafelgesprek werkelijk bijdraagt aan verbetering van de mogelijkheid om de stem van de burger in</p>

	<p>het besluitvormingsproces mee te nemen; met name het allerlaatste moment van besluitvorming leent zich niet goed leent voor inspraak. Bekend is dat wil er sprake kunnen zijn van enige beïnvloeding van de besluitvorming, het moment daarvan zo vroeg mogelijk in het proces moet liggen. Daarin voorziet in aanleg het middel van burgerparticipatie zoals hierboven beschreven. Echter mag duidelijk zijn dat niet elk proces van besluitvorming daarvoor ruimte biedt of kan bieden.</p> <p>In die gevallen moet de burger als een soort van sluitstuk op de burgerparticipatie een mogelijkheid (escape) hebben om zijn inbreng te kunnen leveren. Vaak zoeken burgers een weg naar het spreekuur van bestuurders of benaderen raadsleden en fracties rechtstreeks, omdat er geen georganiseerde vorm bestaat naast de rondetafelgesprekken. Deze wordt vaak gezien als “laatste redmiddel” voor de burger. Overigens hebben rondetafelgesprekken het nadeel dat de commissie- en raadsvergaderingen onevenredig in tijdbeslag kunnen belasten. Vaak is dit niet tevoren in te plannen. In aanleg moeten vergaderingen bedoeld zijn voor beraadslagen en besluitvorming. Discussies met burgers en instellingen horen daaraan vooraf te gaan en op een andere wijze georganiseerd te worden. Dit is een gezamenlijk belang van burger en raad(scommissie) en biedt communicatief, inhoudelijk en logistiek voordelen.</p> <p>Gezocht moet worden naar een vorm van overleg, waarbij op een minder formele wijze een gedachtenwisseling kan plaatsvinden tussen burgers en raadsleden op een moment dat het er nog toe doet. Daarbij kan gekozen worden dit op raadsniveau te organiseren of dit op fractieniveau te doen. Een werkgroepje van raadsleden uit elke fractie zou zich hierover kunnen buigen en een werkvorm zoeken die het meest past bij de eigen mogelijkheden en wenselijkheden. Deze werkgroep kan een advies uitbrengen aan de raad. Er kan creatief gebruik worden gemaakt van verschillende vormen van inspraak die bij andere gemeenten worden toegepast.</p> <p><u>Doel:</u></p> <p>De kwaliteit van de besluitvorming en het begrip en draagvlak daarvoor te vergroten als aanvulling op bestaande mogelijkheden (sluitstuk).</p> <p><u>Aktie:</u></p> <p>Een werkgroep uit de raad instellen die een advies aan de raad uitbrengt over een vorm van inspraak als alternatief voor het bestaande spreekrecht/rondetafelgesprek. Met ondersteuning van de griffie kan deze werkgroep binnen heel korte termijn tot resultaten komen.</p>
14.	<p>Spreekuur</p> <p><u>Omschrijving:</u></p> <p>We kennen in onze gemeente geen spreekuur voor raadsleden. Dit betekent dat burgers, verenigingen en instellingen vaak via de fracties hun belangen onder de aandacht proberen te krijgen. Sommigen lopen daarvoor alle fracties langs. Anderen</p>

	<p>proberen – soms wat oneigenlijk – gebruik te maken van het spreekrecht of rondetafelgesprek. Er is dus op dit moment geen gestructureerde mogelijkheid om informeel de raadsleden te spreken te krijgen, behalve door het zelf maken van afspraken met (raadsleden van) vijf fracties. Een mogelijkheid om in deze leemte te voorzien is het raadsspreekuur. Deze mogelijkheid sluit aan bij het vraagstuk zoals hierboven beschreven onder 13. Een raadsspreekuur zou een vorm kunnen zijn als alternatief voor het spreekrecht. De onder 13. bedoelde werkgroep zou dus ook hierover een advies kunnen uitbrengen.</p> <p><u>Doel:</u> Raadsleden/gemeenteraad makkelijker benaderbaar maken voor inwoners.</p> <p><u>Aktie:</u> De onder 13. bedoelde werkgroep vragen een advies uit te brengen over de instelling van een raadsspreekuur.</p>
15.	<p>Ontvangstbevestiging/beantwoording brieven aan de raad</p> <p><u>Omschrijving:</u> Inwoners of anderen die een brief aan de gemeenteraad sturen krijgen een standaard ontvangstbevestiging waarin beknopt staat beschreven wat er met hun brief gebeurt. In de meeste gevallen beantwoordt het college de brief inhoudelijk en wordt de brief op de lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad geplaatst zodat die een procedurebesluit kan nemen.</p> <p><u>Doel:</u> Briefschrijver informeren over de afhandeling en beantwoording van zijn brief.</p> <p><u>Aktie:</u> Ontvangstbevestiging updaten en beknopter en duidelijker maken (is gebeurd).</p>
16.	<p>Gast aan tafel</p> <p><u>Omschrijving:</u> Het project “Gast in de raad”, heeft als algemeen doel de inwoners meer te betrekken bij de gemeentelijke politiek en het raadswerk. Een mogelijkheid is dat een aantal inwoners wordt uitgenodigd om een raads- of commissievergadering mee te maken. Zij worden een of twee uur tevoren “geinstrueerd” over de voorbereiding en het verloop van een vergadering onder het genot van een eenvoudige maaltijd. Zij wonen een deel van de vergadering bij en evalueren dit na afloop met een aantal raadsleden.</p> <p><u>Doel:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Inwoners meer betrekken bij politiek(e besluitvorming) • Gemeenteraad meer benaderbaar maken, kloof verkleinen • Beter begrip kweken over hoe de gemeenteraad werkt • Opkomst verkiezingen vergroten • Meer interactie tussen inwoners en raadsleden <p><u>Wat is/zijn de doelgroep(en):</u></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Kiesgerechtigde inwoners (willekeurige selectie) • Jongeren die voor maart 2010 18 jaar worden • Schoolklassen • Besturen van verenigingen/organisaties • Nieuwe inwoners • Andere geïnteresseerden (zelf aanmelden via website, bon op infopagina GV) <p><u>Aktie:</u> Bij wijze van proef een of tweemaal een Gast aan tafel organiseren en na afloop evalueren.</p>
17.	<p>Kieswijzer of stemkompas</p> <p><u>Omschrijving:</u> Met de kieswijzer of het stemkompas wordt in de voorbereiding op verkiezingen een middel geboden om de keuze voor een politieke partij of richting te bepalen. Bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen heeft de raad besloten dit middel voor de eigen gemeente niet te benutten.</p> <p><u>Doel:</u> De bewustwording bij de kiezer te bevorderen en de opkomst bij verkiezingen te bevorderen.</p> <p><u>Aktie:</u> Voorafgaand aan de volgende gemeenteraadsverkiezingen in het kader van een totaal aanbod van opkomstbevorderende maatregelen, al dan niet kiezen voor de inzet van dit middel.</p>
18.	<p>Informatieavonden</p> <p><u>Omschrijving:</u> Informatieavonden zijn bij uitstek geschikt om momenten te creëren waarop het contact met de burger rondom een thema nadrukkelijker vorm krijgt.</p> <p><u>Doel:</u> Inwoners en ander belanghebbenden nader informeren over een bepaald onderwerp en ze aansluitend eventueel betrekken bij de meningsvorming/ besluitvorming. Zie daarvoor het middel burgerparticipatie.</p> <p><u>Aktie:</u> Op basis van de termijnagenda overzien voor welke onderwerpen de inzet van dit middel geschikt kan zijn.</p>
19.	<p>Wijkbezoeken</p> <p><u>Omschrijving:</u> Het houden van wijkbezoeken is een mogelijkheid om de gemeenteraad dichterbij de burger te brengen. Raadsleden kunnen uit eerste hand horen wat in de wijk leeft. In het verleden was de gemeenteraad betrokken bij de wijkbezoeken die het college</p>

	<p>organiseerde. Het verdient aanbeveling dit gebruik opnieuw in te voeren. Het zou bij de burger vreemd over komen als aparte wijkbezoeken worden georganiseerd, omdat het onderscheid tussen raad en college niet voor iedereen even helder is.</p> <p><u>Doel:</u> -Raadsleden dichterbij de burger en zijn leefomgeving te brengen, belangstelling te tonen voor- en te laten inspireren door – wat er leeft in de wijk.</p> <p><u>Aktie:</u> In overleg met het college bezien of de wijkbezoeken van de raad en het college kunnen worden gecombineerd.</p>
20.	<p>Werkbezoeken</p> <p><u>Omschrijving:</u> Een werkbezoek is een bezoek aan bedrijf, instelling of andere overheid om zich over en bepaald thema te laten informeren en praktische ervaringen van anderen daarover te horen. Het werkbezoek kan ook het karakter hebben van het tonen van belangstelling in een werkzaamheid binnen de eigen gemeentegrenzen, zoals bijv. een bezoek aan het werkcenter. Een dergelijk bezoek heeft ook het karakter van bevorderen van kenen en gekend worden en dient dus communicatieve doelen.</p> <p><u>Doel:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – kennisoverdracht – het contact met instellingen en bedrijven bevorderen – “kennen en gekend worden” <p><u>Aktie:</u> Elk jaar twee of drie werkbezoeken organiseren die aansluiten bij de actualiteit van de politieke agenda.</p>
21.	<p>Het beste idee van Voorschoten</p> <p><u>Omschrijving:</u> Het beste idee van Voorschoten is ontstaan als onderdeel van de thema-avond "Praat met de raad". Het is een manier om burgers actief te laten meedenken en te betrekken bij het bestuur van de gemeente en een manier om de aandacht te vestigen op andere activiteiten. De actie heeft veel goede ideeën en suggesties opgeleverd en. Het is van groot belang serieus met al deze reacties om te gaan om niet een omgekeerd – negatief – effect te bereiken. Het is een kans om te laten zien dat we echt naar burgers willen luisteren.</p> <p><u>Doel:</u> Het is een manier om burgers actief te laten meedenken en te betrekken bij het bestuur van de gemeente en een manier om aandacht te vestigen op andere activiteiten van de raad, zoals een thema-avond "Praat met de raad".</p> <p><u>Aktie:</u> Bij gelegenheid selectief gebruik maken van dit middel.</p>

22.	<p>Werkgroep Week van de Vooruitgang</p> <p><u>Omschrijving:</u> De werkgroep voor de Week van de Vooruitgang is een initiatief uit de raad. In de week van de vooruitgang worden wandelen, fietsen, openbaar vervoer, kritisch autogebruik en anders omgaan met mobiliteit gepromoot. De werkgroep organiseert acties, lezingen, thema-avonden e.d. op scholen, met ondernemers en de gemeentelijke organisatie. Bijv. fiets naar je werk, lezing over duurzaam ondernemen, werkbezoek aan duurzaam ondernemende bedrijven e.d.</p> <p>De acties concentreren zich in de daarvoor elk jaar aangewezen week ergens in september. Voor de werkgroep is jaarlijks een budget van ... beschikbaar.</p> <p><u>Doel:</u> bij burger en politiek de bewustwording bevorderen van het belang van duurzame mobiliteit.</p> <p><u>Aktie:</u> De werkgroep vragen elk jaar voor een bepaalde datum met een voorstel te komen voor het invullen van de Week van de Vooruitgang.</p>
23.	<p>Presentatie raadsleden na verkiezingen</p> <p><u>Omschrijving:</u> Elk jaar na de gemeenteraadsverkiezingen is het van belang dat de nieuwe gemeenteraad zich duidelijk presenteert aan de burger. Deze presentatie betreft zowel de persoon van het raadslid/fractie als het beleid waar hij of zij voor staat.</p> <p><u>Doel:</u> Informatie aan de burger over het wie en wat van het gemeentebestuur om gekend te worden en zo de afstand tot de burger te verkleinen.</p> <p><u>Aktie:</u> Verschillende communicatiemiddelen inzetten , zoals informatie en een persentatiefilmpje op internet, informatierubriek in de krant.</p>
24.	<p>Nieuwe media-technologie</p> <p><u>Omschrijving:</u> De ontwikkeling van nieuwe technologieën op het gebied van de media, zoals internet, in het bijzonder facebook, twitter, linkedIn en Hyves, biedt verschillende nieuwe mogelijkheden van communicatie. Het voert te ver daar in het verband van deze nota op in te gaan. Wel is het van belang die mogelijkheden eens goed op een rij te krijgen en dan keuzes te maken.</p> <p><u>Doel:</u> Optimale communicatie tussen raad en burger.</p> <p><u>Aktie:</u> Op basis van een korte notitie bezien op welke wijze effectief gebruik kan worden gemaakt van de mogelijkheden van de nieuwe media-technologieën.</p>

